

Tööandjad umbusaldavad kutsekoolide lõpetajaid

Vaid üksikute kutsekoolide lõpetajaid aetakse tikutulega taga

MALLE PAJULA

Firmad ei taha kutsekoolide lõpetanuid tööle võtta, sest neil puuduvad tööoskused.

Firmajuhid ja personalitöötajad võtavad vabale töökohale kõige meelsamini oskustega töömehe või koolitavad oma firma inimesi kõrgema ametikoha tarvis välja. Kutsekooli lõpetanuid võttis tööle vaid seitse protsenti vastanutest, selgus 400 suurima töötajate arvu ja käibega ettevõtte küsitlusest.

Kutsekooli lõpetanud noortele heideti ette praktiliste töökogemuste puudumist, vähest keeleoskust, uute seadmete halba tundmist ja töödistsipliini probleeme.

Tallinna Ehituskoolis neljandal kursusel restauraatoriks õppivate Avo Liiviku ja Rene Rebase hinnangul saab ilmselt enamik nende kursusekaaslastest erialasele tööle. Ise kavatsevad poisid siiski kõrgkooli edasi õppima minna. Kui praktilik end korraliku töömehena näitad, siis võetakse hiljem ka tööle, leidsid nad.

Rene sõnul tuleb praegu siiski lõpetajatel ise endale töökohad leida, sest firmad end veel tööpaigana koolis pakkumas ei käi. "Kui firmad käiksid kutsekoolides uurimas, mida seal tehakse, ja usaldaksid nad noori rohkem," ütles Rene.

Sõjaväest tööle tagasi ei tulda

Direktor Ilmar-Kaljo Tiitso sõnul on kool õnneseen, sest neil on oma ehitusplats, kus saab poistele algteadmisi anda. "Ilma nendeta pääseksid nad praktikale vaid luualigutajaks või abitööliseks. Meilt saadud teadmistega jääb neist ka praktilik hea mulje," ütles Tiitso.

Tiitso sõnul on ettevõtjate ebausk noorte suhtes osaliselt õige, sest paljud ei jää peale proovimist tööle. "Kui firma pole poisile head muljet jättnud ja palk on väike, läheb ta pärast sõjaväge mujale. Noored tahavad praegu ikka väga korralikku töötasu saada," ütles Tiitso.

Vigala tehnika- ja teeninduskooli direktori Enn Roosi sõnul nõuavad tööandjad kutsekooli lõpetanult tihti liiga kitsaid erialateadmisi. "Meie kool õpetab autoremondilukkseppi, kuid neil on sel eriala raske tööd saada, sest firmad tahavad mootoridiagnostikuid või töölisi, kes on kvalifitseerunud lausa automarkide järgi," ütles Roosi. Tema sõnul võttiski kool seetõttu uue erialana õppeplaani automaali elukutse, sest selles töös pole vahet, mis marki autot värvida ning selles ametis juba tööta ei jää.

Seadmed vananevad kuudega

Roosi sõnul on kutsekoolide õppevahendid mitu sammu tööelust maas. "Nii teavad tööandjad kutsekooli lõpetajate puhul juba ette, et neid tuleb kohapeal alles ümber õpetama hakata. Nii ongi lihtsam oma töötajaid edasi koolitada," leidis Roosi. Tema sõnul on küll mõned eesti koolid saanud euroraha eest moodsa sisustuse, kuid ka

Tallinna Ehituskoolis neljandal kursusel restauraatoriks õppiva Rene Rebase ja Avo Liiviku sõnul võiksid tööandjad rohkem kutsekooli lõpetanud noori usaldada, sest nende teadmised pole ajast maas. PRIIT SIMSON

need vananevad maailmatasemega võrreldes juba kuudega. "Isegi Eesti töökeskkonna tarbeks on nad paari aasta pärast vanad," kinnitas Roosi. "Kutsekoolides saadav haridus ja kulutatud raha läheb praegu sageli tühja, sest noor ei leia oma õpitud erialal vananenud õppematerjalide tõttu tööd. Nii valib ta mõne muu ala ja ei pruugigi enam kunagi õpitu juurde tagasi pöörduda."

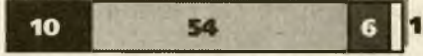
Tööstuse ja tööandjate keskliidu nõuniku Viljar Veski sõnul õpetavad paljud kutsekoolid erialasid, mida pole tööturul vaja. "Kuid on koole, mille lõpetajaid otsitakse tikutulega taga."

Tema sõnul teevad ka kutsekoolid ise tööandjatele noore töölevõtmise raskeks. Nad ei anna tunnistust, mis tasemel ta on eriala õppinud. "Noorel on näidata vaid paber, et on mingis matus õppeaineid läbinud, igasugune hinnang ta teadmistele puudub. Kuna kirjutati tunnistusele kasvõi elementaarne kategooria – olgu selleks kasvõi esimese astme noortööline," põhjendas Veski.

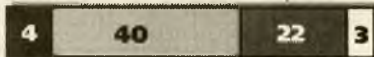
Hinnang kutsekooli lõpetanutele

vastab firma nõuetele ☒ vastab peaaegu nõuetele ☒ enamasti ei vasta nõuetele ☒ üldse ei vasta nõuetele ☐

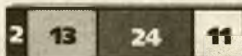
Rahulolu kutsealaste teadmistega (%)

Praktilise töö oskused (%)

Võõrkeelte oskus (%)

Oskustööjõu hankimine praegu ja tulevikus: (% kõigist vastanutest)

☐ praegu ☒ tulevikus

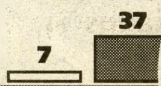
oskustöötajate väljaõpetamine ise

kogemustega tööjõu palkamine

kutseasutuse lõpetanu töölevõtmine

Kutsekooli lõpetanud noorte haridustasemega on rahul enam kui pooled tööandjatest